

TAPOLCZAI LAPOK

EZELOTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 kor na.

A halálbüntetés eltörlése.

Irta: Nagy Zoltán szegedi kir. törv. bíró.

A minapában Bécsben megtartott német jogász gyűlés egyik vitatott kérdése volt e sorok címeként feltett tétel, amelyre a határozat — talán minden újságolvasó előtt — ismeretes. A Kahl-féle előadói javaslatot, amely a halálbüntetés fenntartása mellett szövelt, 470 szavazattal, 424 ellenében elfogadta a teljes ülés azzal a sankcióval, hogy a halálbüntetés eltörlése arra az időre tartandó fenn, mikor a kétségen kívüli és általános jogi meggyőződés a halálbüntetést nélkülözhetőnek fogja tekinteni.

Korántsem lehet célunk vizet hordani a tengerbe és csak egy sorral is gyarapítani azt a százszor felvetett, de soha még eddig meg nem oldott kérdést és vitát: fenntartandó egyes nemzetek büntető törvénykönyveiben a halálbüntetés avagy törlendő. Nem idézzük Beccanát, Savignyt, sőt még Bismarkot sem, nem soroljuk fel azokat az államokat — civilizált államokat értünk ezalatt, — a hol a halálbüntetés el van törölve; nem említjük külön a két legnyomatékosabb érvet a halálbüntetés eltörlése mellett, (helyrehozhatatlanság és Justicimord) de nem kalandozunk el sociálpolitikai mezőkre sem, amely a néplélek és a

nép jogi meggyőződése alapjánól merít érvet a fenntartás mellett vagy ellene.

Állítjuk, hogy a halálbüntetés nem jogi kérdés többé, hanem egyszerű kultur kérdés. Egészen más lapra tartozik az, hogy lenni kell valami legnagyobb rossznak, amelyet az állam büntető hatalma a legnagyobb rosszért az azt elkövetőn elszüntet, amint más lapra tartozik az, vajjon az elrettentés példájára ilyen alakban: a halálbüntetés fenntartása által, valóban szükség van-e kultur nemzetek életében?

Társadalmi és kulturkérdésként kell ezt a merőben gyakorlati kérdést kezelni, amelynek talán eddig az volt a legnagyobb hibája, hogy elméleti eszményargálás és vitázás tere volt. A társadalom életkonjunkturák és a létező kulturviszonyok szabják meg a fentartást, avagy eltörlését a halálbüntetésnek. Megengedjük, sőt állítjuk is, hogy ezeknek a konjunkturáknak és viszonyoknak a felismerése egymagában még nem döntheti el a kérdést és sociálpolitikai, büntető tudomány, statisztika is segédeszközök és tényezők lesznek, a minthogy a társadalom nivelláló munkájának folyamánya adatszerűleg kell, hogy szembe állítsák. Ezt a munkát hasonlította Thibant geológiai szemléltetésben, mikor a büntettek számát szembeállította a kisebb vétségekkel így akarta szemléltetővé tenni, mondván, hogy: „hegyláncoknál jelenség: az ormok omladóban vannak

ugyan, de a mily mértékben omlanak a csucok, oly arányban magaslik fel körülöttük ismét a talaj, úgy, hogy a mint e hegységek magasságukban veszítenek, visszanyerik kiterjedésük növekedésében.” Nagy büntettek apadnak, csekélyebbek aránytalanul emelkednek.

Ez a kulturkérdés pedig szorosan összefügg a nép moralitásainak az erkölcsi alapra és szokásjogra alapított állandóságával, melyet egy nap, egy év, talán egy évtized még nem dönt el. És felismert állandóság mellett is, megállapítás dacára bár még mindenkor eldöntendő kérdés marad a civilizációnak a hatása a kriminalitásra. Csak ezt is megoldva lehet a kérdéshez igenlőleg vagy tagadólag hozzászólni, mindaddig jogászgyűlés határozata éppen úgy: mint szakemberek írása csak elméleten való nyargalás lehet.

Napközi otthon.

Egyről-másról cseveg hetenként játszi modorban, ötletes kedélyességgel, pajkos csipkelődéssel e lapnak éles látású, fúrge szellemű, ügyes tollú krónikása. Nem a nagy világesemények tengeréből halássza ki érdekes témáit. Szűkebbkörű patriánk ügyes-hajos dolgait birják megszólalásra. Megbotlik valamiben, mint előtte százan, de ő

TÁRCA.

Elmaradt jutalomjáték.

Irta: Dóra.

A zöld fáktól árnyékos főtéren gyermekek játszadoznak. Körbe fogtak egy kis szőke-fürtű leánykát és egyhanguan éneklék: „Kis kacsa fürdik fekete tóba stb.”

Kacagnak, futkosnak, mulatnak. Hirtelesen azután megszűnik az ének és a kis leányok elfogultan megállanak. Észrevették, hogy valaki figyel őköt. A tér tulsó oldalán fehérruhás, karcsu hölgy állott meg. Virágos kalap volt rajta és fehér keztyűs kezében piros napernyőt tartott.

Az arca sápadt; nagy szürke szemei alatt kék karikák és nagyon keserű vonás a szája körül.

— Folytassátok a játékot, kicsikém! — mondta barátságosan, amint közel ért hozzájuk és leült egy ott lévő zöldre festett padra.

A gyerekek eleinte lökdösték egymást, végül egy vékony visító hangocska újra rákezdett a nótára, kettő beleszólt, rövidesen elfelejtették az idegen nőt és jókedvűen hancurozva folytattak a játékot.

A padon ülő nő elmereng. A gyermekek játéka a felhangzó egyhangú versike élénken emlékezetébe idézik gyermekéveit. Látja magát szüleinek kis birtokán, amint kislány korában büszkén ül a magasra felrakott gabonás kocsi tetején; később a nagy udvaron körben forog kis pajtásaival és számtalanszor ismétlődik az egyhangú kis versike: „kis kacsa fürdik... stb.”

Oh milyen csodásan jólesők a gyerekkor játécai!

Ámde a gyermekjáték az ő részére más játékká változott át... Évek hosszú során át folyton játszik... de idegen emberek

szórakozására... kis színházak színpadán, kis bódékban, amiket „Nyári szinkörnek” csufolnak. Kálváriás vándorelet, amelynek keserűségét csak az ismeri, aki végig szenvedte és amelyet csak az lát csábítóan, aki távolról nézi...

Szemei a kis fehér színházra tévednek a tér tulsó oldalán.

— Kérném kisasszony! — mondja mellette valaki. Felijedve néz az öreg emberre, aki nagy csomó papírlapot szorongat a kezében.

— Talán elindulnánk kisasszony!

A nő lassan felemelkedik és néhány lépést tesz az öreg ember oldalán. Közben meglát egy óriás sárga színű színházi plakátot: „Pataki Ibolyka kisasszony jutalomjátékául: Ahol unatkoznak.”

— Azt hiszi Gábor bácsi, hogy többen mennek el, ha magam megyek?...

— Az természetes! — mondja erős meggyőződés hangján a sovány kísérő. Az em-

FELTŰNŐ NAGY MÓR UJONAN BERENDEZETT LÁTVÁNYOSSÁG DIVATÁRUHÁZA

KESZTHELYEN, hova az őszi és téli évadra **szebbnél szöbb** uri és női divatcikkek érkeztek és **folyton érkeznek**.

A FÉNYESEN BERENDEZETT DIVATÁRUHAZ UJABB CIKKEI: női blouzok, mindennemű Jouponok és szörme garnitúrák; **átmeneti uri kabátok, fiu öltönyök**, valódi amerikai női-, férfi- és gyermekecipők. — **Ujdonságok:** angol, olasz és Habik kalapokban, angol nyakkendők és angol hajtó és utcai keztyűkben. **Szolid szabott árak !!**

nem tér ki bosszankodva mint mások, hanem megforgatja, kitapogatja az az akadályt s fölhívja rá azoknak a figyelmüket, a kiknek gondoskodni kell az elhárításról. Valami csillanót vesz észre a porban, a mit sokan eltapsanak, félrerugnak; ő fölemeli, lecsiszolja s értékes ideának aranypénze gyanánt hozza forgalomba. Máskor viszont színaranyként ragyogó elismert értékre csöppenti kémlő folyadékát s megállapítja, hogy biz az csak — talmi. De ezért sem illik rá haragudni, hiszen a mit mond — igaz, a mit ajánl — helyes, a mit sürget — jó és hasznos.

Legutóbb is csak úgy mellékesen odavetve nagy horderejű kérdésre mutatott rá, intelemül mindazoknak, a kik ily ügyek iránt érdeklődést tanúsítanak. Deli harangszókor kenyerüket az utcán majszoló iskolás gyermekekre hívja fel figyelmüket. Közelg a tél, a hideg, a hó, a szél, a fagy. Mi csak behuzódunk úgy a hogy fűtött szobákba, elkölthetjük ott szükös vagy bőséges ebédünket. De hol majszolják majd ezek a vidékről bejáró iskolás gyermekek az ő kenyerüket? Hol töltsek el azt az időt, mely a délelőtti és délutáni tanítás között a többieknek pihenőre, üdülésre szolgál, míg ők ázva-fázva kószálnak az utcán, míg órák multán megtérhetnek az iskola enyhet adó falai közé? Meggémberedett tagjaikat kell ott melengetniök és bizony kevés haszonnal fognak elmulni fölöttük az oktatás órái. Meleg szobát, otthont kellene hát nyitni szegénykének, a hol ez időt nyugodtan eltölthetik és szülői otthonukból jövő pajtásaikhoz hasonlóan ők is fölfrissült szelemmel serénykedhetnek az ismeretszerzés mezején.

Benne vagyunk immár a meglátásban, szemléldünk még egy keveset. Sok tanítószív összeszorult már, a mikor körültekintve osztályában vézna testű, sápadt, gyomortól korán megvényt arcú, csillapíthatlan vágy lázától égő szemű gyermekeken akad meg

figyelme. Fütetlen szülői szoba, álmatlan éjszaka, ki nem elégített éhség rémei vigyorognak a szájalomra méltó teremtés panaszos vonásaiban. A bűnnek a romlottságnak előre vetett árnyéka is átsuhan egyiknek másiknak arcán. Itt van otthon, van menedék, de nincs gondozó, nincs ügyelő, nincs vezető kéz segítsége. A szülők munkában, vagy — a mi még rosszabb — munka, kereset nélkül bufelejtőben. A jó szomszédasszony maga is elfoglaltan nem nézhet körül a magukra hagyottak közt és bizony különös isteni gondviselés működhetik kézre, hogy aránylag oly kevés a végzetes baleset az ily módon elhanyagolt gyermekek között. Ám az iskola tanítása nem sok eredményt mutathat föl az elhagyatottság vagy nyomor e penészvirágain, még, ha a gyermek pontosan látogatja is az előadásokat. Miképen kellene ezeken segíteni?

— Az az átfoglaló szociális gondoskodás, mely a társadalom mindenféle rétegére kiterjesztette érdeklődését az utóbbi években az iskolákkal kapcsolatos jóléti intézmények megteremtésében is tanujelét adta segítő készségének. A gyermekben rejlő emberanyag értéke ma azonos a felnőttével, ha ugyan nem becsesebb, mivel a helyes nevelés eszközeivel a jövő munkásságára biztosabban előkészíthető.

A modern iskola tekintettel is van berendezkedésében a higiénia és paedagógia követelményein kívül a humanitás és szociális önvédelem megszabta intézkedésekre, a midőn tanító, nevelő munkásságával kapcsolatban, annak sikere érdekében a gyermekvédelem különböző ténykedéseit veszi igénybe. Országos vagy helyi szervezetekben tömörül e munka, mely tekintettel van minden számba vehető körülményre. Az arra szoruló gyermeket könyvekkel, tanszerekkel látja el, gondoskodik a szegények meleg téli ruházatáról. A hidegben fűtött helyiséggel várja azo-

kat, a kiknek nincs vagy mostoha az otthonuk. E napközi otthonban szórakoztató játékkal, olvasmánnyal, kézügyesség gyakorlásával foglalkoztatja, rendszeres munkához szoktatja a különben züllésnek kitétt gyermekeket. Egyszerű, de tápláló ételekkel erősíti az otthoni nélkülözéstől, korai alkoholizmustól ványadt testeket. A betegek számára kellően berendezett szanatoriumokkal, a gyengéknek, kimerülteknek szolgáló nyári üdülőtelepekkel ingyekszik megmenteni a korai pusztulásra kárhozott ember palántákat.

Községünk iskoláival kapcsolatosan már régóta áldásosan működik az imént vázolt keret egyik-másik irányában tevékenykedő emberszeretet. Iskola-fentartók, tanítók, tanügybarátok buzgalmas áldozatkészsége viruló egyesületekbe, vagy azokon kívül gondoskodik az iskola szociális szükségleteiről. És ha egy viszonyainknak megfelelő *napközi otthon* szükségességére hívjuk föl a figyelmet, nem annyira a ténynek hangsúlyozása — hiszen erre nincsen szükség — mint inkább a kivitel módozatának megbeszélése, s a nagyközönség fokozottabb áldozatkészségére appellálás a tulajdonképeni feladatunk.

Nem új egyesület alakítása a cél, csupán a meglévők keretének kibővítése. Az egyes iskolákkal kapcsolatban, vagy többenél közösen egy szobácskát kellene a napközi otthon céljaira kijelölni, berendezni. Lehetne az iskolában, de mindenestre valahol a közelben. Fűtött kályha várja itt már reggel azokat, a kik a tanító megállapítása szerint e gondoskodásra szorulnak. Talán egy csésze tej vagy tea, darabka kenyérral juthatna reggelire mindegyiknek. A tanítás befejezése után megint odatérnek a kijelöltek, a vidékről jövők, a távolban lakók, esetleg más okból gondozatlanok. Felügyelet alatt, de nem szigorú fegyellemmel, kevés játék vagy szabad foglalkozás között mulna itt az idő ebédig. Csekélyke összegért,

berek nagyon szeretik látni közelről a színészeket — de különben is — szemtől-szembe nem tagadják meg a jegyek megváltását! — Nagyon szépen kiöltözködött Ibolyka kisasszony! — folytatja elismerő hangon. — Ha úgy tetszik, kezdjük meg itt a polgármesteréknél. A színész nő int. Neki mindegy. Fődolog, hogy megélhessen valahogy, amíg valami téli szerződésre tehet szert.

Boltíves folyosó, a bejárat fölött a Szent Család képe. Egy szobaleány mosolyogva fogadja őket, úgy látszik, látásból ismeri a vendégeket. Bemegy, de rövid néhány másodperc után visszajön.

— A nagyságos asszony köszöni, de nem szokott színházba járni.

— Hm — mondja Gábor bácsi — hát akkor kinek kellett itt a sok színlap?

— Mi nagyon szeretjük a színházat és kimenőkor mindig oda megyünk; a Mari, meg a János is. Az uraság már öreg és rém mód áhitatos. Holnap este ha elengednek, elmegyek a kisasszony jutalomjátékára! — mondta bizalmasan, mielőtt bezárta a kaput a szomorúan kiballagó Gábor után.

A szomszéd fűszeres boltba nyitottak be.

— Én mindig pártoltam a művészetet! — mondta az üzlettulajdonos és két földszinti zsöllét vásárolt Pataki kisasszonytól.

— A kastélyt utoljára hagyjuk — mondta Gábor bácsi. A kastély! Istenem, mikor volt

utoljára a kastélyban Pataki Ibolyka?! Behunyja a szemét és számlálgat.

... Bevallotta csak harminc esztendő, de valóságban tíz évvel idősebb. Hej! de régen volt.

Egy szép nyaralószerű épület előtt lévő kertbe megy be, Gábor bácsi után.

— Ezek itt a leggazdagabb népek. Gazdagabbak a kastély tulajdonosánál is. Tegnap érkeztek vissza Itáliából. Ezek sokat adhatnának — mondja sóváran az öreg.

Régen, amikor még átjárt a kis Ily komteszhez a kastélyba — amely szemben volt a birtokukkal — gyönyörű napot töltött el. Legszívesebben a gardérobe-szobákban bujkáltak. Hosszu uszályos ruhákba öltözködtek és királynőknek, hercegnőknek képzeltek magukat. Hányszor rászólt ilyenkor az öreg Máli komorna:

— Ejnye, ejnye, hát ez mire való?

— Belőlem amúgy is princesz lesz, Máli néni! — felelte rá Ibolyka.

— Komédiás princesz, ugy-e? Csak vigyázz magadra!

Es tényleg azzá lett. Édesanyja halála után egyetlen egyszer volt színházban és akkor elfogta a mámor!

Szigoru apja sohse engedte volna meg, hogy színész nő legyen, ezért szökött meg a vándorszínész truppal... Atyja sohse bocsátott meg neki es ő babonásan hitte, hogy ezért nem lett boldog...

Sóhajtvá nyomta meg a nyaraló kapuján a csengőt.

Simára borotvált inas nyitott kaput. Egy kis villogó szemű, fekete kutya szökött ki mellette és felugrott a színész nőre. A leány nagyon szerette a kutyákat és meg akarta simogatni a kis állatot.

— Ide Johny! — szólítja vissza magához az inas.

— Mi tetszik? — kérdezte azután.

— Az uraságával szeretnék beszélni! — mondta legbüszkébb magatartással Ibolyka kisasszony.

— Igazán nem tudom... mondta akadozva az inas.

— Kit jelentsek be kérem? Csak ma érkezünk vissza az utazásról — tette hozzá.

Pataki kisasszony megmondta a nevét, a komornyik a hátul álló Gábor bácsira nézett.

— Én csak a színlapkihordó vagyok, — mondta szerényen hajlongva Gábor bácsi.

— Ah, nem voltunk ugyan még a színházban — de azért... — a mellényzsebéből kivett pénzdarabot a mélyen hajlongó Gábor bácsi tenyerébe csuszattatta. A lépcsőfeljártnál egy komorna jelent meg, akinek félhangon mondott valamit az inas. A leány elsietett, de csakhamar visszajött.

— A rokokó szalonba! — mondta röviden. Az a mozdulat, amellyel az inas Pataki

néhányan ingyen, ezt is lehetne közösen nyújtani, a téli hónapokban legalább feltétlenül. Tanítás megkezdéséig megint játék vagy más foglalatosság. Tüzelő anyagot, berendezést, játékszereket, könyveket természetben is lehetne összegyűjteni, csupán arról az aránylag kevés költségről lehet szó, amely a helyiség bérlésére, megfelelő felügyelőnek kellő díjazására, esetleg reggeli, ebéd, talán még ozsona nyújtására szükséges. A község, az egyletek, a magánosok készséggel fedeznék ezt, hogy a becsületes munka, a tisztességes élet számára megmentsenek máskülönben veszendő lelkeket.

Iskoláink vezetőire hárul a feladat, hogy — itt lévén az idő — illetékes helyen sürgezzék ez idea megvalósulását. Így nyerünk újabb győzelmet a demoralizáló nyomor ellenében, mert városunk oly intézménnyel gyarapodik, mely méltán sorakozva az előbbiekhez a jövő sikereiben tanuskodik arról a megértő szeretetről, arról a nemes érzésből fakadó gondolkodásról, mely községünk polgárait eltölti midőn életük legfontosabb szervének, a művelődés ápolásának biztonságáról gondoskodnak.

rd.

Egyről-másról.

Halottak estéjén. Égtek a gyertyák, világos volt a sötét sírok fölött, fénylett az emlékezés szövete. A kivilágított sírok mellett emberek álltak, kiknek arca fénybe úszott, szemük könnyesek voltak — megvilágította őket az emlékezés lámpája. Nincs nemesebb, sem kegyeltesebb és emberibb cselekedet, mint hogy szeretteink nyugvóhelyén egy nap, a halottak napján, felgyűjtjük a mécsket, melyek fénye bevilágít az elmúlt idők sötétségeibe: a sirba; s letesszük kegyeletünk virágait, borongó lélekkel, imádságos ajakkal a sirhantra. Pompáztak a sírok, fényesek voltak a sírkövek, meghatottak az élők arcai a

kisasszonynak ajtót nyitott a rokokó szalombá, egy árnyalattal alázatosabb volt. Ott benn körülnézett a színésznő. Az asztalon számos jótékonyági prospektus és broszúra volt. Itt úgy látszott, azt hitték, hogy ő is valami jótékony egyletnek a kiküldöttje. Gunyosan mosolygott. Az ő látogatása magányjótékony célú látogatás.

Szétnyílt a szomszéd szoba portierje és magasalaku, elegáns férfi jött be, szürkűlő hajjal, de fiatalos, barna szemekkel.

— Bocsánatot kérek a feleségem rögtön itt lesz. Parancsoljon helyet foglalni. Ugyebár a Fehér Kereszt ügyében keresett fel bennünket?

A színésznő megremegett! Reszketett a kezében lévő kis csomag is! Ez a hang! És most már az arcvonásokat is megismerte! Az elmúlt husz esztendő egyszeribe elmerült és fiatalon, elragadó szeretetreméltóságban látja a férfit, akit oly forron szeretett és aki most nem ismerte meg.

A feleségem őszintén érdeklődik az ügy iránt. Utazásunk közben több ilyféle intézményt látogattunk meg!

Eh jobb, hogy nem ismerte meg. A szeleburdi kis hadnagynak Isten felvitte a dolgát. Nyomorúságos vándor élete közben soha se gondolt rá Pataki Ibolyka. Csak egy szinlapot ha átnyujtana neki, rögtön felismerné benne a kis Ibolykát, akinek oly

gyertya lobogó fényénél. Örök dicsérete az emberiségnek, hogy a halottakról való megemlékezés — még nem ment ki a divatból.

Óh bárha a kegyelet e megnyilatkozása mindig a tiszta forrásból eredt bánat érzelmeiből fakadna! Sajnos, hogy nem ezt olvashatjuk ki ma már sokak szeméből, mert azok helyét a talmi kegyeletnek, a temetői rekláms fényezésnek, az álkegyeletnek és a feltűnni vágyás érzelmei foglalják el. Bárha emberi gyarlóságunk tévedne. Mert hiszen e hely a kegyelet és rem a — hiúságok vársára.

Másról. A magunkfajta vidéki hetilapok átka, hogy ha nagy átfogó kérdéseket tárgyalnak, rájuk sütik a nagyvási hóbert bélyegét. Miköze ennek a személyi hírek-újságnak ehhez, vagy ahhoz a kérdéshez? Tehát a rossz esztendő felemlítése is miköze hozzá kérdés lenne, ha a rossz esztendő kérdés volna, s nem való, amelyik helyben van. Rossz az esztendő, mikor ezer ok bármelyike miatt nincs pénz. Ennek a hiúságnak hiányát érzi minden foglalkozási ág, ama kapocsnál fogva, mely az egyes osztályok érdekeit összeköti. Ugyanabból az okból elő álló rossz viszonyokat az egyik város jobban érzi, mint a másik. Például ott, ahol hadfelszerelési gyárak vannak, ott most egész jó esztendő van. Ott jól megy a kereskedőnek, az iparosnak, ott az a sok ezer korona munkabér közkezen forog. Sajnos, a bor még nem hadfelszerelési cikk, pedig Tapolczán meg a vidéken más sincs, mint bor, bor meg bor. Itt a bortermelés körül csoportosul minden foglalkozási ág, ebből el nemcsak a termelő, hanem a kereskedő, meg az iparos is. Nekünk a háború nem haszon, sőt kárát valljuk. Ugyan a vasút elég sűrűn hozza a zöldkalapos németeket, tehát egyelőre nem kell féltünk. Minél több a zöldkalap, annál magasabb a bor ára. Szeressük a zöldkalapos bácsikat, ők a mi jóbarátaink — idegenforgalmunk.

Ezért az idegenforgalomért a kedves szomszédaink iregyelnek is. Ha ez a forgalmunk sem volna, akkor kénytelenek volnánk a saját termésű borainkat magunk elfogyasztani, ez pedig az idén — kellemetlen volna.

tüzesen udvarolt a kis felvidéki városban és akit akkor — minden ok nélkül — kompromittált. Kacagató látvány lesz a Meltóságos asszony arca is, ha megtudja, hogy a várt egyelői hölgy helyett komédiánst fogadott. Erőt vett rajta a régi dac és úgy érezte, hogy valami rendkívülit tudna most megtenni. Emelt hangon tudna beszélni a volt kis hadnagyhoz:

— Eljöttem ma ide régi tartozásának kamatokkal való visszafizetéséért. Mert ön elfejtette visszafizetni azt a néhány aranyat, amelyiket valamelyik hónap huszonötödik napján kölcsönözött ki tőlem. Akkor nekem abból egy hétig jutott volna meleg étel. Akkor én még büszke voltam nagyon és nem akartam felszólítani, hogy fizessen. De ma lássa kérem, egészen másformán látom ezt az ugynevezett életet...

De ezt csak gondolatban mondotta el, ellenben megismogatta a körülötte ugrándozó kis kutya selymes szőrét, miközben halkán mondta:

— Édes kis állat.

— A feleségem kedvence — mondta a férfi, halk fütytyel szólítva magához a kutyát, mert az apró hegyes fogaival tépegette a színésznő ruhájának fodrát.

— Johnny! — hangzott az ajtó felől.

— A feleségem!

Pataky Ibolyka villámgyorsan egyenes-

A hírlapírás nehezebb, mint gondolják. Különösen nehéz az ilyen városias faluban, ahol nagyon vigyázni kell az újságot irányító kormányosnak, hogy a sok közül fel ne robbanjon egy aknát: sértett hiúságot. Mert minden ember többé-kevésbé hiú, s rémesen érzékeny. A legártatlanabb szóért, leg tárgyilagosabb kritikáért, megsértődik, s ellenség lesz. Ellenségeik szerzése pedig senkinek sem célja. Ezért kritikát gyakorolni rendkívül kényes és fölötté kockázatos. Legtöbb vidéki újság, ha nem akar revolver-újsághírébe keveredni, csak az események regisztrálására szorítkozik, programot ad, de a kritizálás jogával nem él. Nem szereti a korbács szerepét betölteni, talán azért, mert már kifáradt, látta céltalanságát. Mondják, hogy korbácsnak lenni nem jó; pattogtatása közben önmagát is megütheti az ember — mikor más arcába volt szándéka csapni. Korbácsot az emberek füle mellett az ne pattogtasson, akinek multja, jelene sötét foltoktól tarkálják, aki maga is — korbácsot érdemel.

Az eseményekhez, az emberekhez, csak keztücs kézzel szabad nyúlni, s nem tanácsos lábbal tipródni, ha huzunk is rá — kamásnit.

HÍREK.

Kitüntetés. Dr. Balás Béla főispán a múlt hét folyamán dr. Gráner Adolf zalaegerszegi városi közkórházi igazgató-főorvost és dr. Halász Miksa járási t. orvost tiszteletbeli m. tiszti főorvosokká nevezte ki.

A vármegye új tanfelügyelője. Megirtuk, hogy a betegsége miatt egy évi szabadságot nyert dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő helyére a közoktatásügyi miniszter Scossa Dezső szegedi kir. tanfelügyelőt helyezte át Zalaegerszegre s őt bizta meg ideiglenesen a tanfelügyelőség vezetésével. A vármegye kulturális életében oly nagyfokú állás új betöltőjére váró nagy feladatokat nem kell ismertetnünk külön. — Az új tanfelügyelő november 1-en foglalta el új hivatalát. Itteni működéséhez mindenesetre szép reményt nyújt az a vélemény, melyet a „Szeged és Vidéke“ című napilapban olvastunk: Meglepetésszerűleg, váratlanul jött a hír Szegedre, hogy a közoktatásügyi miniszter Scossa Dezső tanfelügyelőt Szegedről Zala-

dett fel. Kiáltani szeretett volna, de torkán akadt a hang és a keze akaratlanul a szívéhez kapott.

Azzal igazán nem törődött, amikor a „snajdig“ Pista hadnagygyal találta magát szemben. A reá való emlékezést a nyomorúság árja nyelte el. De most, amikor váratlanul ily kontesz jelent meg előtte, egyszeribe felmerült az ártatlan gyerekkor minden boldogsága — és érezte, hogy nem bírná el a kérdezősködés és beismerés, reá nézve kínos és lealázó voltát...

— Bocsánatot kérek — rebegve lesütött szemekkel, annak örülve, hogy az asszony nem ismerte meg — bocsánat tévedtem...

Ezzel már künn is volt az oszlopos csarnok nehéz kapuján, amely előtt két kőoroszlán őrködött, oly hangosan vágódott be utána — hogy az egész épület megrendült. Ez csöppet sem illet a zajtalan, arisztokratikus miliőbe. Vaau! kacagott:

— Ilja!

— Ejnye bejókedvű a kisszony — mondta a közelben várakozó Gábor bácsi — ugye előre megmondtam, hogy itt siker lesz. Most kérem erre jobbra, ha úgy tetszik.

— Nem megyek! — Az öreg ember kezébe nyomta a jegyeket. — Érti?! Nem megyek! Levegőre van szükségem és egyedül akarok lenni, nem akarok embereket látni.

vármegyébe helyezte át. A távozó tanfelügyelő utódát is kijelölte már a miniszter Jánossy Gyula nyitrai tanfelügyelő személyében. Hogy mi lehet az áthelyezés oka, a szegedi tanfelügyelőségen nem tudják, Scossa Dezső pedig Budapesten időzik. Valószínűnek tartják, hogy Scossára az áthelyezés kiténtetés-zámba megy. Amióta ugyanis Szentes központtal új tanfelügyelőséget létesítettek Csongrád megyében, azóta a szegedi tanfelügyelőség területileg legkisebb az országban. Scossát pedig képessége, tehetsége, sikereiben gazdag működése az ország egyik legtekintélyesebb tanfelügyelőségének vezetésére predestinálja. Ezért került ő a zalai tanfelügyelőség élére. Scossa Dezső váratlan távozását sokan fogják fájlalni, mert tízéves szegedi működése alatt igen szimpátikus, agilis szerepet vitt a város kulturális mozgalmában. Többek közt szorgos munkása volt a törvényhatóságnak és a Dugonics Társaságnak is és irányító tagja volt a város irodalmi életének. Tanfelügyelői működéséhez szintén hervadhatatlan érdemek fűződnek. Ő szervezte Csongrád megyében és Szeged város külterületén az iskolák államosítását. Scossa Dezső november elsején foglalta el új állomáshelyét.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete — ma — november 3-án délután 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban: 1. Illetőségi ügyek. 2. Kisajánlati szerződés aláírása. 3. Községi orvos lakbéré ügyében határozat. 4. Segédjegyzői állás rendszeresítésében értesítés. 5. Mogyorósettő tulajdonjogának megszerzése. 6. Kórház építése ügyében miniszteri leirat. 7. Állami fűztelep létesítéséhez szükséges terület berbeadása. 8. Tenniszező társaság kérvénye kocsolyapályához szükséges területért. 9. Jégtermelés és értékesítés iránti indítvány.

Esküdtszék. (Folytatás.) Ötödik nap, *pentek.* Nemeth (Kaczor) Lajos csehbeli lakos is gyújtogató. Bazsiban gyújtott fel két házat. Beszámíthatatlannak tartották, de az orvosi tanács beszámíthatónak mondja, s Batin Dezső ügyvédjelölt védelmi beszédének meghallgatása után elítélték tíz évi fegyházra. *Szombat.* Padár községben vagyoni örökösödésben civódtak, pörlekedtek az atyafiak. Aczél Jánosné meglőtték s aki vádolva volt a lövés büntetével, Dr. Grünwald Samu védőbeszéde után fölmentettek, mert kiderült, hogy a fia követte el a bűnt. Csajághy ügyész azonnal letartóztatta a fiut. *Hétfőn* a hetedik bűntünet tárgyalták. Badacony-tomajban a Grosz kocsomájában ivott Nemeth István legény s leszurt egy embert, egy szegény vándorköszörűst Sarkózi Nándort. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Nemeth Ist-

vánt s a törvényszék elítélte nyolcz évi fegyházra. *Kedd.* A nyolczadik ügy Zalaegerszegen játszódott le a nyáron. Mileji Gyula ifjú ember, rendőr is volt, de mikor ivott, koczodott a feleségivel. Egyszer fegyvert emelt ellene s többször rálőtt. A szegény asszonyból több golyót kiszedtek, de nem mind, azonban két hónap múlva meggyógyult. Az esküdtek bűnösnek találták s a törvényszék hét évi fegyházra ítélte Milejit.

A csendőrségi nyugdíjreform. A honvédelmi miniszteriumban már elkészültek a csendőrségi nyugdíj új tervezetével, mely a mai nyugdíjszabályoktól lényegesen eltérő változásokat foglal magában és arra van utalva, hogy ezt a pályát mihamarabb vonzóvá és keresetté tegye. Az új nyugdíjtörvény-tervezet szerint a legénység lakbérére a nyugdíjba is beszámíttatik és a szolgálati idő — a teljes nyugdíjképesség ideje — az eddigi negyven év helyett 35-re redukálódik. A legénység eddig tíz esztendei szolgálat után formálhatott igényt a nyugdíjra, ezennel már 5 esztendei szolgálat után kijár a penzió. A nyugdíjigény az eddigi 5—5 év helyett évenként fog emelkedni. Öt évi szolgálat után a nyugdíj 360 korona. Járási és törzsmesterek, akik eddig 40 éven felül szolgáltak, 2180 K fizetésük után nyugdíjkepen teljes fizetésüket kapták. Az új törvény-tervezet szerint a fizetésemelésből eredő 2380 K nyugdíj ezeknek 35 évi szolgálat után még jár. A tervezet törvényjavaslat alakjában az állami alkalmazottak új nyugdíjtörvényjavaslata után kerül valószínűleg a parlament elé.

Virágkertészet Keszthelyen. A balatonparti virágkertészet fejlesztése céljából Keszthelyen egy nagyobb szabású melegház építése vált szükségessé. Az építésre, amelyet már a múlt héten megkezdtek, a városbíró a képviselőtestületől meghatalmazást kapott.

Új zsidótemplom Sümegen. A sümegi izr. hitközség, dr. Fürst János hitközségi elnök buzgalkodása folytán egy új imaház építésére hirdet pályázatot. A legjobb terv 300 K tiszteletdíjat kap.

Csányi-szobor és a zalamegyei tanulók. A szabadságharc zalai mártíra szobra javára Borbely György tanár, a szoborbizottság titkára lelkes hangú felhívást bocsátott szét a zalavármegyei tanítókhöz, hogy tanítványaik körében az állítandó szobor javára gyűjtést eszközöljenek. A vármegye szülöttje volt Csányi s hisszük, hogy hazafias lelkesedéstől áthatott tanítóink megyénk vértanújának emlékére meghozzák a csekély fáradságot, hogy e nemes célra gyűjtést eszközölnek.

— De kérem kisasszony, akkor mi lesz hát a jutalomjátékából?! A báróné ott a főtéren, már egy nagy bukétát rendelt, most mondta a kertész, akivel összetalálkoztam.

— De Pataki kisasszony már nem hallotta a becsületes Gábor bácsi szavait. Ott szaladt a tóhoz vezető fason végig. A partjának közelében megállapodott. Mily tiszta volt a levegő. Mennyire meghatott, ha ezek ketten is ismertek reá! Örült, hogy emeneküлт annak a férfinak szeméi elől, aki gonosz játékot űzött szerelmes szívével és végül azt írta neki:

— Rendeznem kell zilált anyagi helyzetemet... egy csunya kislány belém szeretett. Részemre nagy szerencse, hogy úgy történt. Gondold kérlek, hogy meghaltam.

— És Ily komtesz?! Ugy állott ott előtte, szürke angol ruhájában, egyszerűen, simán fésült hajával, jóságos finom arcával, változatlanul. Ugyanolyan volt mint régen: egyszerű, előkelő, aki úgy sem értette volna meg őt... A sajnálatát, a részvétét, azt pedig nem akarta... Annyi nyomor, szomorúság, küzdelem és önámítás volt körülötte — és mindezekért közönyös emberek egy kis tapssal fizettek... És látta a jövőjét... Erős, egészséges fizikumá még sok évet kibír. Később veszekedő anóvós, otromba szakácsné avagy más eféle némberek képében mulatja majd az embereket... A karzat vihog, a földszinten, a páholyokban sajnálkozva

mosolyognak rajta... És eszébe jut az a nap, amikor tizenhétéves korában egy derék tanár megkérte a kezét. Talán több lehetősége lett volna a becsületes feleség — szerepére... talán...

Fájt a feje — a szeméi égtek! Nagyon megutálta az életet! Csak ne találkozott volna ma Ily kontesszszel! Akkor talán nem is gondolt volna vissza boldog gyermekkorára.

— Az esti főpróbán nagyon várták Pataki kisasszonyt. Egy kis levelet hoztak az igazgatónak, aki elolvasás közben halálra vált arccal támaszkodott a szék támlájára, azután a közelében álló színésznek nyújtotta oda a levelet. Ez hangosan felolvasta:

„Kedves direktorom és kedves bajtársaim! Nem jövök el a próbára. Itt hagytam a színházat, amelynek életkémédia a neve! Nem játszom többé. Isten veletek!

Pataki Ibojka.“

— Miután eltemették a tóból kihalászott Pataki Ibojkyt, mindannyian dicsérték az elhunytat.

A főtéren vidám gyermekszereg játszadozott, hancurozott. Kacagva közrefogtak egy kis, szőkefürtű leánykát és körben forogva felhangzott az egyhangú játékversike:

„Kis kacska fürdik
Fekete tóba...“

Fajbaromfi kiosztás. A földmivelségi m. kir. miniszter a Tapolczavidéki Gazdakör kérelmére kövágóörsi tagjai részére 7 darab orpington kakast, 5 darab pekingi gácsért, 3 darab emdeni gunarat és 1 darab bronzpulykakakast engedélyezett. A nemes fajbaromfiak november hónap folyamán fognak a kérelmező gazdakör tagoknak kiosztani.

Új lap Alsólendván. A vendvidék megmagyarosításának ügyét van hivatva szolgálni az a hazafias actió, amely Alsólendván legközelebb egy magyar és vend nyelvű hetilap kiadásával fog megnyilvánulni. Az actió élén dr. Filkor Márton ügyvéd és Némethy Vilmos dr. ügyvédjelölt áll, akik hézagot pótló hazafias munkát végeznek, amikor egy magyar és vend, tehát kétnyelvű, de egyformán hazafias újságot adnak a kulturális tekintetben fejletlen vendek kezébe. Az új lap címe a „Mi Ujságunk“ lesz és első száma Karácsonykor fog megjelenni.

Hangverseny Sümegen. A Sümegi Ének-és Zeneegyesület f. hó 9-én hangversenyt rendez, melynek hat számból álló programja közül a másodikban dr. Györfly Zoltánné „Mégint nem alszom éjszakánként“ című dalt énekl. Sümeg ezen a téren elhagy bennünket, pedig Tapolczán is volna erre elég szereplő, csak kevés az összetartás.

Dispensaire Nagykanizsán. A József kir. Herceg Szanatórium-egyesület, az otthelyi bizottság kezdeményezésére a tüdőbetegek részére dispensairet létesített, ahol a szegény tüdőbetegek ingyenes gyógyításban részesülnek. Zala vármegyében, ahol a Dunántul a legtöbb tüdőbeteg van, nagyon helyén való volna, ha a vármegye nagyobb városaiban ilyen tüdőbetegeket gondozó intézetet létesítenének.

Hajómenetrend a Balatonon november hó 1-től a hajózás beszüntetéseig Balatonboglár—Révfülp—Badacony és vissza a következő lesz: Balatonboglarról—Révfülőpre indul naponként délelőtt 12 órakor és délután 4 óra 25 perckor. Révfülőpről—Badaconyba indul és vissza csak november hónapban minden szombaton és vasárnap délelőtt 12 óra 40 perckor, vissza Révfülőpre délután 2 órakor. Révfülőpről—Balatonboglárra indul naponként délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 3 órakor.

Kedvezmény a tanítóknak. Tudvalevő, hogy a tanítók az új vederő értelmében a m. kir. honvédségnél teljesítenek egyéves önkéntesi szolgálatot. Mint értesülünk, a közoktatásügyi miniszter a tanítók e köteletségének teljesítését megkönnyítendő, gondoskodni kíván arról, hogy az állásban levő tanítók, tényleges katonai szolgálatra való bevonulásuk esetén, annak időtartamára, összes illetményeik élvezetében meghagyassanak és a katonai szolgálatban eltöltött idő fokozatos előléptetésüknél beszámíttassék, viszont ezzel szemben a szorgalmi időre járó helyettesítési költségek viselésére kötelezettek.

Az utolsó fegyvergyakorlat elengedése. A honvédelmi miniszter leiratban tudatta Zalavármegye törvényhatóságával, hogy azok a póttartalékosok (kivéve az önkéntesekből lett tartalékosokat), akik a tornászban és céllövészetben előképzettséggel bírnak, továbbá azok, akik az ifjuságnak a tornászban és a céllövészetben való kiképzésével foglalkoznak, az utolsó fegyvergyakorlat kötelezettsége alól felmentendők. A felmentést az illetőknek, illetékes járási tisztviselőjük útján azon csapattest parancsnokságától kell kérniük, amelynél szolgáltak.

Gazdanapok. Az 1909. évi X-ik törvény-cikk annyit változást tartalmaz az eddigi adótörvényvel szemben s oly lenyeges ennek ismerete, hogy egy gazda sem nélkülözheti az új adózási eljárás a vonatkozó utasításokat. Arra való tekintettel, hogy az új adótörvény hiányos ismerete érzékeny anyagi kárt okozhat a gazdaközönségnek, a legmelegebben ajánlhatjuk minden egyes gazdának, hogy azt az előadást hallgassa meg, melyet a jövedelmi adóról Günther Feren. tart. Az előadás a gazdasági egyesület szék házában Zalaegerszegen november 11-én délelőtt 9 órakor fogja kezdetét venni s ki megszakítással délután két óráig fog tartani.

Máv. üzletvezetőség Pécssett. A kereskedelmi miniszter tárcája költségvetésének indoklásában bejelenti, hogy Pécssett új államvasuti üzletvezetőség fog felállítani. Az üzletvezetőségi épület céljaira Pécs városa ingyen telket és 100.000 K készpénz hozzájárulást szavazott meg. A kereskedelmi miniszter ezenkívül az építési költségek fedezésére az 1913. évi költségvetésben első részletként 300.000 koronát állított be.

Kiugrott a vonatból. Péntek János nagykanizsai lakos a szentivánkiscelli vonalon Nemesapátnál leugrott a vonatból és azonnal meghalt.

Elégett fiu. Mitelics János négy éves menhelyi fiúcska Szijártó Sándor sümei földmivésnél volt gondozásban. Este vacsora után gondozó anyja lefektette a fiúcskát, azután kiment a szobából abban a hitben, hogy a gyermek alszik. Egyszer csak nagy rémületre égből ingben szalad ki a kis fiu. Rögtön eloltották az égő gyermeket, azután lefektették, orvost hívtak, a kis gyermeket megmenteni nem lehetett, másnap súlyos kioldás után meghalt. A kis fiu kimászott az ágyból s a takaréktűzhelynél meggyuladt ingcskéje s így lett a borzalmas tűzhalál áldozata.

Kérelem az ungvári kir. kat. főgimnázium egykori növendékeihez. Az ungvári kir. kat. főgimnázium 1913. június 11-én fogja ünnepelni országos ünnepség keretében fennállásának háromszázados jubileumát. A rendezőbizottság ez alkalomból össze akarja állítani az intézet egykori, jelenleg még életben lévő növendékeinek névsorát. Akiknek tartózkodási helyét sikerült megtudni, azoknak a rendezőbizottság már megküldötte a jubileumra vonatkozó felhívást. A bizottság ezúton kéri az intézet azon egykori növendékeit, akik e felhívást még eddig nem kapták meg, tudassák pontos címüket az ungvári kir. kat. főgimn. igazgatóságával.

A balatoni villamtelep. Tudvalevő, hogy a balatonvidéki villamos műveknek már reggen készen kellene állniuk és az áramszolgáltatást hetekkel ezelőtt kellett volna megkezdeniök s ma még ott állunk, hogy sem telep, sem áram nincs. Meg kell állapítanunk, hogy amily szerencsétlen volt az egész munkálatnak kiindulása a szántódi villamfejlesztő-teleppel, épp oly szerencsétlen a folytatása is. Az építési vállalkozó nem tudván megfelelni a vállalt földadatnak, belebukott. Most már az építető hazai villamosági részvénytársaság vette kezébe az építést és saját alkalmazottjaival házilag végezteti azt. Hogy mily eredménnyel, majd elvállik.

Üdvös rendelkezések. Báthori József rendőrbiztos az utcai rend és tisztaságra hívta fel a község lakosságát. Tilos ez szerint az utcai állongalással a járdát elfoglalni, a gyalogjárdára ládákat, hordókat rakni, a butelia kimeréseknél az utcai ivás stb. mind olyan rendelkezések, amelyek a személyforgalom akadálytalan lebonyolítására vonatkoznak.

Tűz Gyulakesziben. Október hó 30-án délelőtt 10 órakor Gyulakeszi községben Novák Ferenc háza, valószínűleg a gyermekeknek gyufával való játékaól meggyuladt. A szalmatetőről gyorsan tovább terjedt a tűz és leégett özv. Ágyán Pálné háznak teteje is, a hozzátartozó melléképületekkel; elégett továbbá két kazal szalma is. A kár részben megtérül, mert az elégett tárgyak biztosítva voltak. A tűz továbbterjedésének megakadályozása az otthelyi tűzoltóságon kívül a tapolczai és diszeli tűzoltóság munkájának köszönhető.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

Homoki szőlők termőbbé tétele.

Ujabb és újabb homoki szőlők telepítése még mindig nem szűnt meg teljesen, dacára annak, hogy szőlő területünk ma már bőségesen van, sajnos, nagyon sok helyt olyan, a mely alig ad termést. Hangoztattuk már egy ízben, hogy folytonosan újabb és újabb szőlő telepítése nem vezet célra, mert hiszen

meglévő szőlőinket sem ápoljuk, gondozzuk úgy, hogy azok a legnagyobb terméseket adhassák. De csak akkor volna helye újabb szőlők telepítésének, ha a meglévőkben elérjük már a lehető legnagyobb terméseket, s ezekkel a legnagyobb termésekkel sem fedezhetjük a szükségletet.

Ha meglévő homoki szőlő mellé újabb területet telepítünk, fokozzuk az által munkánkat, fokozzuk költségeinket, holott ugyanazzal a munkával a meglévő területen sokkal nagyobb terméseket volnánk képesek produkálni. Miért tehát megkészsereznünk a munkát, tetemesen fokozni a költségeket, a mikor meglévő területünk sem terem 8-16 hl.-nél több mustot, holott egy kissé jobb megmunkálás és jobb trágyázás mellett 2-szer, háromszorosa nagyobb terméseket kellene elérnünk.

Ne legyen tehát az a törekvésünk, hogy szőlő területünket folytonosan nagyobbítsuk, hanem az, hogy a meglévőt sokkalta jobban trágyázzuk az eddiginél és jobban és gondosabban műveljük, hogy annak termése megkészsereződjön, megháromszorozódjon.

A jobb megmunkálásba meg csak belemegy a gazda valahogy, de hönét vegyen több trágyát, mikor ilyen pénzt sem vehet, holott a homoki szőlők sokkal intenzívebb, sokkal dúsabb trágyázást igényelnek mint a mőkben részesültek eddig, különben nem szolgáltatnak nagyobb terméseket, mert nagy termést csak olyan szőlő adhat, a melynek talaja tápláló anyagban bővelkedik.

Tehát okvetlenül dusan kell trágyáznunk szőlőnket, s amennyiben istálló trágya nem áll rendelkezésünkre, megtehetjük ezt kizárólag műtrágyákkal is, sőt az országos növénytermelési kísérleti állomás által homoki szőlőkben nagy számban végzett műtrágyázási kísérletek határozottan bizonyítják, hogy azok termőképességet fentartani, sőt nagyon fokozni lehet kizárólag csak műtrágyák alkalmazásával is.

Homoki szőlőkben káliszuperfoszfátot kell alkalmazni és pedig kat. holdanként 2 q szuperfoszfátot, s 1 q 40 % os kálit, a melyeket összekevertven most ősszel, fedés előtt szórjunk ki szőlőnkre egyenletesen. Tavasszal azután nyitás előtt szórjunk ki kat. holdanként 50 kg. chilisalétromot, az első kapálás előtt ugyancsak 50 kg. chilisalétromot, s míg ez utóbbit vagyis a chilisalétromot minden évben kell alkalmazni, addig az őszi káliszuperfoszfátot csak minden második évben. Ezzel a trágyázással szőlőnk termőképességét kat. holdanként 50—60 hl.-el fokozhatjuk, s csak ha már ilyen terméseket érünk el, fogjunk hozzá újabb szőlő telepítéséhez, addig azonban nem.

K Ö N Y V P I A C .

U j k ö n y v e k .

Remy de Gourmont: A szerelem fizikája. A nagy költő és nagy tudós világhírű munkája a szexuális ösztönökről szóló természettudományi tanulmány. Talán csak a másik nagy művésznek és nagy tudósak, Stendhalnak a szerelemről írott nagy munkáját lehet mellé állítani. Stendhal megadta a szerelem érzelmi dialektikáját, Gourmont itt leírja a szerelem fizikáját, a szerelem mechanizmusát. Az egész állatvilág szerelmi élete, a szaporodás valamennyi formája, a szerelmi élet minden különössége elvonul előttünk. Egy nagyszerű szemü ember, akinek a látását semmi előítélet nem homályosítja el és semmi fölösleges prűderia nem fátyolozza be, nézi ebben a könyvben a természetet. Gourmont megért minden emberit, mert megérti, hogy minden emberi csak része a föld egyetlen életének. Ára K 1-90

Péterfy Tamás: Kacagó szövetkezetek. Ára 1 korona.

„ : Nete ne. Ára 1 korona.

Szántó Ferenc: Egy rózsát a csákómra. Ára 3 korona.

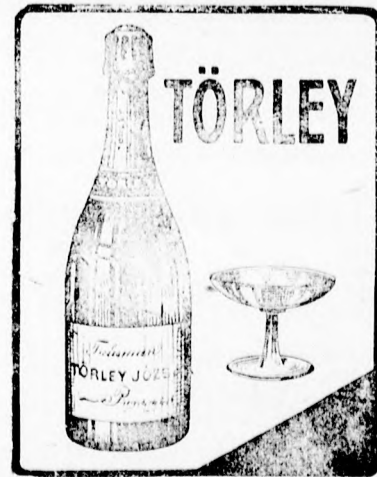
Olcsó Jókai. Az ősz beálltával megint megnyitott a Jókai kincses ládája és a szebbnél-szebb alkotások kerülnek ki belőle. Most jelent meg: 71. szám: Anekdotakönyv. Har-

madik sorozat. Részint igaz, részint költött humoros apróságok. 72. szám: Amerikai történetek. „A verontás anyaga“, fantasztikus regény a középamerikai forradalom történetéből. „Egy magyar ur Amerikában“ az újvilág csodás társadalmi viszonyairól beszél. „A glóriás hölgy“ az amerikai humbug netovábbját mutatja be. 73—77. szám: Nincsen ördög. Csodás regény egy nagyszívű férfiről és egy szivtelen hölgyről. 78—79. szám: Csalavér. Szenvedélyektől lüktető regény Szerbiából. 80. szám: Tarka élet. Apró rajzok, melyekben Jókai utólérhetetlen művész volt. Egy-egy szám ára 40 fillér.

Krudy Gyula: A francia kastély. Krudy Gyula, aki az elmúlt idők csendes napjai közé ékeli be magát és a lepergett évek álomködén át csodás erővel, frissességgel dolgozza fel emlékeit, ismét meglepett bennünket. Egy új Szindbád könyvet adott nekünk, azután a két bájos kötet után, amelyeket oly szeretettel olvasunk mindíg. Azt hiszem, hogy Krudy azért haladt idáig, e magasságig, mert eltudta viselni a maga csendjét és az irodalmi harcok idején esőndes meghittségben emlékeivel és gondolataival dolgozott, utazott ép úgy talán, mint Szindbád, az a bizonyos hajó, aki több szép fiatal hölgyet megszöktetett és a végén mégis csak egyedül maradt. Az új regény a finom és érzékeny lelkek legszebb olvasmánya lesz. Kis szomorúságokból, szürkeségből, egy-egy álmos délutánból nem marad meg egyéb számunkra, mint egy óraketyegés, egy régi, régi altatódal, egy ódon karosszékre dobott rojtos, puha selyemkendő, komoly szemű domborodó mellű barna kis leányok, egy karsu, aranyhajú, selyembluzos és laktópánkás asszony. Aztán a táj, egy hervadt beteg ősz, ami Corot esetje nyomán újra felsír Krudyban. Egy szilfa bóbiskoló árnyéka, éles vonatfűtty és egy halk melódia egy régi Broadwood zongorából. A kihalt város, ahol zokog a csönd, mint egy beteg gyerek és egy nyurga diák meg Szindbád setálnak a korzón. Végül a cukraszda, a színház, egy vén, ravasz színházdirektor és persze Shakespeare. Krudy szereti az embereket, nem osztályozza őket, hanem őszinte melegséggel, finom és mély poézissal megbékíti velünk az életet. Hisz behunyt szemmel, folyton verző szivvel is lehet élni, élni mint Szindbád. Örvendeni annak, hogy mily megnyugtató és jóleső, ha befelé sirunk es a zokogásunk nem hallja senki, csak az a kis ketyegő valami, a szivünk. És Szindbád szive — Krudy szive.

FINOM
fajalma
nagyobb mennyiségben
eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Remy de Gourmont:

A SZERELEM : FIZIKÁJA :

K 1-90

LÖWY B.

Kapható
könyv- és papirkereskedésében.

MILLIÓK
használgák

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkás, :: görcs, számarköhögés ellen ::

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

6500 elismerőlevél orvosoktól :: és magánosoktól. ::
Kiválóan kellemes ízletes bonbonok.
20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

TÖRÖK JÁNOS-U. 4 SZ.

h á z
szabadkézből eladó.

Bővebbet

özv. Hosoff Istvánné tulajdonos.

Özv. Farkas Lajosnál 2-3 éves
**GLEDCSIA
CSEMETE**
naponta kapható, ezre 5 korona.

BORKÖVET

minden időben a legjobb napi árak mellett

VOSZ TACHAUER LIPÓT
Wien 2/3, Obere Donaustrasse 83.
Minták kéretnek.

Csinosan butorozott külön bejáratu

szoba

esetleg teljes ellátással kiadó

LUSTIG SÁMUEL NÁL.

5905/tkv. 1912. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi miszerint a Török Pál Zsigmond monostorapáti lakos végrehajthatónak néhai Part József volt badacsonytomaji lakos végrehajtást szenvedő elleni 54 kor. 90 fill. és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a monostorapáti 522. sztkvben 1867. hrsz. 2000 kor. agrárkölesönnel terhelt öreghegyi pincés szőlőből néhai Part József után jelenleg Körmendi Jánosné Part Mária, Németh Jánosné szül. Part Rozsi, kiskoru Part József és kiskoru Part Iona nevén álló fele részre 1922. évben az ennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1912. évi december hó 19. napjának délelőtt 10 órája Monostorapáti község házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál, illetve alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemiöleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Monostorapáti község házábanál betekintethők.

Tapolcza, 1912. szeptember 20.

Papp, sk. kir. jbiró.

A kiadvány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

Tapolcza község előljárósága.

185—XV. 912.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező s a városi épületben levő vendéglői és kávéházi helyiség összes mellékhelyiségeivel együtt folyó évi november hó 7-ikén d. e. 10 órakor a község háza tanácsstermében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik 1913. évi október 1-től kezdődő 6 évi időtartamra.

Árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár 2250 kor.
2. Árverési bánatpénz 600 kor.

3. Bérösszeg negyedévenként előre fizetendő; hátralékos bérfizetés esetén 8% késedelmi kamat fizetendő s 3 havi hátralék a bérlet a bérlő terhére és veszélyére a bérbeadó által szabadon használható s kiadható.

4. Bérleengedés semmi szín alatt nem engedtetik.

5. Kisebbs javítások 50 kor. erejéig bérlőt terhelik.

6. Bérlő az általa okozott kárért vagyoniilag felelős.

7. Seprés a bérlő terhe.

8. Óvadék a bérösszeg fele.

9. A bérlet a képviselő testület előzetes jóváhagyása nélkül másnak át nem adható.

10. Bérlő személyét a képviselő testület az árverés eredményére való tekintet nélkül szabadon választja.

Tapolcza, 1912. okt. 24.

Horváth Jenő
főjegyző.

Mojzer Endre
bíró.

A tapolczai járás főszolgabírójától.

4239—1912.

Hirdetmény.

Az 1884:XVII. t.-c. 25. §-ai alapján közhírré teszem, hogy Rechnitzer Rezső tapolczai lakos Tapolcza nagyközség határában mészegető körkemence építésére telep- és építési engedélyt kér.

Felhívom mindazokat, kik a vállalat ellen bármilyen oknál fogva kifogást akarnak tenni, kifogásukat kötelesek szóval vagy írásban előadni, különben az üzlettelep engedélyeztetni fog.

A telepnek, a rajta felállítandó épületeknek pontos rajza, leírása a tárgyalás napjáig a hivatalos órák alatt hivatalomban megtekinthető.

A helyszíni tárgyalást Tapolczán 1912. évi november hó 5-ikén délután 2 órakor fogom megtartani.

Erről értesítettnek 1. községi előljáróság Tapolcza (egy példány kihirdetés végett), 2. Rechnitzer Rezső, 3. dr. Szücs Arnold, 4. kir. ker. iparfelügyelő Nagykanizsa, 5. m. kir. államvasutak igazgatósága, 6. a vasuti és hajózási főfelügyelőség, 7. a M. Á. V. keszthelyi osztálymérnöksége.

Tapolcza, 1912. október 26.

Botka,
szolgabíró.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

Mindenütt kapható.

TANÁCS és SEGÍTSÉG!

azoknak, akik bármily okból támadt emésztési zavarokban, gyomorégésben, savtúlteljesben, székrekedésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek gyógyulási hoznak a már több mint 30 év óta bevált

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPEK
ezelőtt Máriacelli cseppek.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1'60, kis üveg — 90 fillér. 6 üveget K. 5'80, 3 nagy üveget K. 5'30, beküldése után küld franko.

BRÁDY K. gyógyszerára a „Magyar Király”-hoz Bécs, I., Fleismarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösrézű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

Eladó ház.

Park-utca 1 sz. alatt Hirsch Lipót ur háza mellett épült új házamat más vállalkozás miatt

ELADOM.

A házban 3 lakószoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince van.

Bővebbet a tulajdonos

Pressing Gábor.

Földes Imre:

FEKETEORSZÁG

Ára 4 korona 50 fillér.

Kapható:

LÖWY B. könyvkereskedésében

Tapolczán.

TANONC

felvételük lapunk nyomdájában.

A háziasszonyok

a bevásárlásnál a saját érdekükben kérjenek határozottan : Valódi Franck :-ot a kávédarálólal.

Nagyon tanácsos mindjárt meggyőződni arról, hogy az adott ládika vagy csomag a „kávédaráló”-val, a „Valódi” minőség kezességével van-e ellátva. Gyár Kassán.

Egy okos fej
minden alkalommal

Dr. OETKER-féle vanilin-cukrot a 12 fill. használ a drága vanilineső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészták, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kuglupf, mártások, tejsín, pudding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk csaszarmorzsza stb.

1 csomag a 12 f. pótol 2-3 csövet. Mindenütt kapható millió recepttel. Tészták sütéséhez csak a VALÓDI Dr. Oetker sütőpor 12 f. használandó.

PALMA

a valódi

KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

Tantal

lámnya

LEGTARTÓSABB

húzott drótszálal lámpa.

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz körút 36.

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

Világszabadalmazott

**DOMBOR-
: KÉPEK :
MITHOLOGIAI
: ALAKOK, :
ZENESZERZŐK**

és

URALKODÓK

A legszebb szobadisz.
A legalkalmasabb ajándék.

Kizárólagos lerakat:

LÖWY B.

könyv- és papirkereskedésében
TAPOLCZÁN.

HIRSCH JÖZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és sza-
faladét.

Legolcsóbb napi árak!

PAUK VILMOS

vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile
Ferenc szabadalmazott »AUSZTRIA« permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önmű-
ködő Rákóczy, légnyomású, Mayfarth
és Eclair vermöre permetezők, melyeket
gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők, (Egyszerűség.) Borszivaty-
tyuk, börtömlők, (Heinrich rendszer.) Ékek,
Kayser varrógépek golyós csapágy-
gyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprések, Lüttich és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű
gazdasági és szőlő-
lőszeti gépekből.

Nehéz I. rendű »AUSZTRIA«
permetezőkhöz mindennemű géprész kapható.
Állandó nagy raktár használt vasuti
sinekből és vasgerendákból. ooo

Ugyanitt egy jó házból való fiu
tanoncok felvétetik.

KARINTHY FRIGYES

GÖRBE TÜKÖR

ÁRA 3 KORONA.

Kapható LÖWY B. könyvkereskedésében

TAPOLCZÁN.

Vonatok érkezése és indulása Tapolca állomáson.

ÉRVÉNYES 1912. OKTÓBER 1-TOL.

I. Érkező vonatok:		II. Induló vonatok:	
A balatoni vasuton: Budapest—Veszprém felől:		A balatoni vasuton: Budapest—Veszprém felé:	
Reggel 7 óra 37 perckor		Reggel 3 óra 53 perckor (gy. sz. vonat)	
délben 12 " 45 "		dél előtt 9 " 23 "	
délután 5 " 06 "		délután 1 " 04 "	
este 8 " 28 "		este 9 órakor "	
Keszthely felől:		Keszthely felé:	
Reggel 3 óra 43 perckor		Reggel 4 óra 21 perckor	
dél előtt 8 " 45 "		dél előtt 9 " 40 "	
délben 12 " 57 "		délután 1 " 20 "	
délután 4 " 58 "		" 5 " 32 "	
este 10 " 29 "		este 9 " 45 "	
Ukk felől:		Ukk felé:	
Reggel 9 óra 18 perckor		Reggel 4 óra 25 perckor	
délben 12 " 56 "		dél előtt 9 " 28 "	
délután 4 " 59 "		délután 1 " 30 "	
este 8 " 54 "		" 5 " 16 "	

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló
az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét,
hogy VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarok.)
valamint VI., Ferenciek-tere 1. sz. (Királyi bérpalota)
ujjonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére; raktárunk mely legnagyobb az országban, a leg-
egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és
szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint ké-
szítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárdakert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellállítását és javítását, bor-
fejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező gépréseket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!